

WAALSE OVERHEIDSDIENST

[2018/202406]

4 APRIL 2018. — Ministerieel besluit tot bepaling van verscheidene nadere regel betreffende het beheersplan voor de sanitaire veiligheid van water

De Minister van Leefmilieu, Ecologische Overgang, Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken, Mobiliteit, Vervoer, Dierenwelzijn en Industriezones,

Gelet op boek II van het Milieuwetboek, dat het Waterwetboek inhoudt, artikel D.188;

Gelet op het reglementair gedeelte van Boek II van het Milieuwetboek, dat het Waterwetboek inhoudt, inzonderheid op artikel R.256, § 1, lid 6, vervangen door het besluit van de Waalse Regering van 30 november 2017;

Gelet op het rapport van 27 maart 2018 opgesteld overeenkomstig artikel 3, 2°, van het decreet van 11 april 2014 houdende uitvoering van de resoluties van de Vrouwenconferentie van de Verenigde Naties die in september 1995 in Peking heeft plaatsgehad en tot integratie van de genderdimensie in het geheel van de gewestelijke beleidslijnen;

Gelet op advies van de Raad van State nr. 62.905/4, gegeven op 26 februari 2018, overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973,

Besluiten :

Artikel 1. Wanneer norm NBN EN 15975-2 inzake het veiligstellen van de drinkwatervoorziening en de richtsnoeren betreffende risico- en crisisbeheer voor de risicobeoordeling gehanteerd wordt, zijn de in bedoelde norm vastgestelde begripsomschrijvingen van toepassing op het beheersplan voor de sanitaire veiligheid van het water.

Art. 2. De beheersplannen voor de sanitaire veiligheid van het openbare distributiewater worden volgens een holistische aanpak van het risicobeheer verwezenlijkt, van de waterbron tot aan de kraan van de consument.

Deze aanpak baseert zich op een geactualiseerde beschrijving van het betrokken drinkwatervoorzieningsstelsel in overeenstemming met de synoptische schema's van de waterdistributiegebieden die door de interne nood- en interventieplannen vereist zijn.

Art. 3. Bij de risicobeoordeling in het kader van het opmaken van een beheersplan voor de sanitaire veiligheid wordt er tenminste met de vragen vermeld in bijlage 1 van dit besluit in rekening gehouden. Iedere vraag waarvan het antwoord elk risico niet uitsluit zal verder onderzocht worden.

Art. 4. De mogelijke gevaarlijke gebeurtenissen die tenminste onderzocht moeten worden, worden in bijlage II van dit besluit bepaald.

Art. 5. De risicobeoordeling en -hiërarchisering worden in overeenstemming met de matrix van de risicobeoordeling uitgevoerd, die bij bijlage III van dit besluit gevoegd is.

Art. 6. Het opmaken van een project van beheersplan voor de sanitaire veiligheid houdt met name rekening met de volgende informatie :

1° informatie die plaatselijk nuttig is en die in de beheersplannen van de stroomgebiedsdistricten vermeld is, in het bijzonder de karakterisering van de waterlichamen en de resultaten van de monitoringprogramma's van de kaderrichtlijn water;

2° milieugegevens met georeferentie die door de Waalse Overheidsdienst ter beschikking gesteld worden;

3° het historisch overzicht betreffende de monitoring van het ruwe water (voor het deel waterbron) en van het gedistribueerd water evenals het historisch overzicht van de aangiften van gebeurtenissen die de kwaliteit van het water bedreigen (voor het deel behandeling).

Voor de toepassing van lid 1, 2° gebruikt de leverancier de milieugegevens die op het geoportaal van Wallonië ter inzage liggen :

<http://geoportail.wallonie.be/cms/home.html>

Art. 7. Voor de toepassing van artikel R.255, § 2, van het reglementair deel van Boek II van het Milieuwetboek dat het Waterwetboek inhoudt, vermeldt het beheersplan voor de sanitaire veiligheid van het water de controlemaatregelen inzake waterkwaliteit en hun localisatie binnen de waterdistributiezone, en maakt een onderscheid tussen conformiteitscontrole en operationele controles, controles door omstandigheden of onderzoekscontroles. Het bepaalt de middelen die ingevoerd of overwogen zijn om mogelijke risico's te beperken.

Art. 8. Elk ontwerp van beheersplan voor de sanitaire veiligheid wordt vergezeld van een samenvatting van de resultaten van de risicobeoordeling ter informatie van de consument, die volgens het model in bijlage IV opgemaakt wordt.

Art. 9. Wat de pesticiden betreft zal de risicobeoordeling rekening houden met de meest gedetecteerde stoffen en metabolieten opgenomen in bijlage XI van het reglementair deel van het Waterwetboek en met de andere stoffen gebruikt in de voorkomingsgebieden van waterwinningspunten die de betrokken distributiezone bevoorraden.

Namen, 4 april 2018.

C. DI ANTONIO

BIJLAGE I

VRAGEN DIE IN AANMERKING GENOMEN MOETEN WORDEN IN HET KADER VAN DE OPMAKING VAN EEN BEHEERSPLAN VOOR DE SANITAIRE VEILIGHEID VAN HET WATER (ONVOLLEDIG) EN MINIMALE OMSCHRIJVING VAN DE VOEDINGSKETEN

Bekken voor de bevoorrading in water van de winning en voorkomingsgebieden:

VOEDINGSBEKKEN
Wat zijn de voornaamste kenmerken van het bodemgebruik van het voedingsbekken ?
Wat zijn de kenmerken van de wateraanvulling in het voedingsbekken (model AquaMod), piëzometrische metingen, andere beschikbare informatie) ?
Is de geëxploiteerde grondwaterlaag vrij of ingesloten ?
Is de geëxploiteerde grondwaterlaag van het karsttype ?
Heeft de geëxploiteerde grondwaterlaag een bijzondere geochemie in het voedingsbekken ?
VOORKOMINGSGEBIED (afgebakend of forfaitair)
Bestaan er, onder de activiteiten aanwezig in het voorkomingsgebied, potentiële besmettingsbronnen ?
Wat is de stand van vordering van de overeenstemmingsacties bepaald in het ministerieel besluit betreffende de voorkomingsgebieden ?
Worden overstroombare gebieden, vochtige gebieden of een interactie OPW en GRW geïdentificeerd in de voorkomingsgebieden ?

Installaties van waterwinning :

MONSTERNEMINGSPLAATS (KIJK OP HET WATER)
Is de monsternemingsplaats vlot toegankelijk, kwetsbaar... ?
Welke beschermingen worden geïnstalleerd op het niveau van de waterwinning (omheining, gebouwen,...) en in welke staat zijn ze ?
Is de monsternemingsplaats gelegen in een afvloeiend en/of overstroombaar gebied ?
Bestaat er een rioolnet van het afvalwater in de nabijheid van de site ?
Is het kunstwerk gevoelig voor de natuurlijke beschadigingen (vegetatie,...) ?
KUNSTWERK(EN) VOOR WATERWINNING
Hoe is het kunstwerk uitgerust (putmond) ?
Positie van de roosters en verzochte grondwaterlaagniveau(s) ?
Kan het kunstwerk worden onderworpen aan geofysische gebeurtenissen (mijnen, karstinstorting, aardbeving, aardverschuiving) ?
Kan het niveau van de waterloop het niveau van het kunstwerk overschrijden ?
Kan de waterwinningsvoorziening onder water komen te staan door overstroming ?
Hoe varieert het debiet en de kwaliteit van het water met de neerslag ?

De behandeling van het water:

BEHANDELINGSSTATION - site & gebouw
Is de behandelingssite gemakkelijk toegankelijk, kwetsbaar... ?
Ligt de behandelingssite in de nabijheid van een locatie die als Seveso is ingedeeld of is ze zelf als Seveso ingedeeld ?

Is de behandelingsite gelegen in een overstroombaar gebied ?
Wat is het overzicht van de onderbrekingen van de elektrische bevoorrading ?
BEHANDELINGSPROCESSEN
Welke zijn de sanitaire gevaren die met de kenmerken van het water verband houden in geval van behandelingsfout ?
Wat is het beheersingsniveau van de behandelingsprocessen (kennisniveau van het proces, documentatie, onderhoudsplannen...)?
Doet het behandelingsprocédé beroep op het gebruik van reagentia ? Indien ja, t.o.v het geproduceerde water, werd de risicoanalyse i.v.m. de levering, de opslag, het beheer, het vervoer, de risico's van overdosering, van onderdosering of niet dosering van het reagens,...uitgevoerd ?
Welke zijn de controle-instrumenten on line ?

De opslag van het water (bovenste reservoir):

Is de opslagplaats gemakkelijk toegankelijk, kwetsbaar... ?
Is de opslagplaats gelegen in een overstroombaar gebied ?
Wat is het overzicht van de onderbrekingen van de elektrische bevoorrading ?
Welke zijn de controle-instrumenten on line van het in netwerk gebrachte water ?

Het netwerk:

Wat is het beheersingsniveau van de patrimoniale kenmerken van het netwerk (plannen, verouderingsgraad,...) ?
Is het netwerk vermaasd ?
Is het calco-koolzuurhoudend evenwicht beheerst ? Indien nee, wat is de impact ervan op het netwerk ?
Beschikt u over lijsten van gevoelige gebruikers ? (ziekenhuizen, scholen, kribben, bejaardentehuis, thuisdialyses, gevangenis...)?

Gezien om te worden gevoegd bij het ministerieel besluit van 4 april 2018 tot bepaling van verscheidene nadere regels betreffende het beheersplan voor de sanitaire veiligheid van het water.

Namen, 4 april 2018.

De Minister van Leefmilieu, Ecologische Overgang, Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken, Mobiliteit, Vervoer, Dierenwelzijn en Industriezones,

C. DI ANTONIO

BIJLAGE II

IDENTIFICATIE VAN GEVAARLIJKE GEBEURTENISSEN

Men kan de gebeurtenissen onderscheiden volgens hun antropogene of natuurlijke aard, en extern of intern t.o.v. de producent-verdeler van drinkwater. De gebeurtenissen kunnen in 3 categorieën worden ingedeeld :

Natuurlijke gebeurtenissen:

Gebeurtenissen voortvloeiende uit de natuurlijke omgeving, zoals het klimaat of de morfologie van de grond, en dus van een externe oorsprong t.o.v. de activiteitsomtrek van de producent-verdeler van drinkwater

- Geïdentificeerd door een numerieke code van de reeks 1000

Externe antropogene gebeurtenissen :

Gebeurtenissen voortvloeiende uit de menselijke activiteit en van een externe oorsprong t.o.v. de activiteitsomtrek van de producent-verdeler van drinkwater

- Geïdentificeerd door een numerieke code van de reeks 2000

Interne antropogene gebeurtenissen :

Gebeurtenissen voortvloeiende uit de menselijke activiteit en van een interne oorsprong t.o.v. de activiteitsomtrek van de producent-verdeler van drinkwater

- Geïdentificeerd door een numerieke code van de reeks 3000

De geïdentificeerde gebeurtenis heeft als gevolg de verandering van de kwaliteit van het water.

Als men het voorbeeld neemt van een breuk van een distributieleiding, veroorzaakt door een netwerkoverdruk, die het binnensijpelen van afvloeiend hemelwater tot gevolg heeft, dan is de gebeurtenis het binnensijpelen van afvloeiend hemelwater, de oorzaak is de breuk van de leiding en het gevolg is een verslechtering van de kwaliteit van het water.

Niet limitatieve lijst van in aanmerking te nemen gebeurtenissen :

Gebeurtenis	Code	Opmerkingen
Ontwikkeling wier en flora (waaronder wortels)	1010	
Indringing (insect, dier,...)	1020	
Waterindringing (afvloeiend hemelwater, zoutwater, oppervlakte- en grondwater,...)	1030	

Geofysische gebeurtenis	1060	(vb : aardbeving, karstinstorting, aardverschuiving?)
Meteorologische gebeurtenis (warmte, droogte, koude, hevige regen, bliksem,...)	1080	
Waterindringing (afvalwater, besmet water, retourwater,...)	2000	
Bodemverontreiniging (i.v.m. een industriële, landbouw- of huishoudelijke activiteit, een opslag van koolwaterstoffen,...)	2020	
Externe organisatie (voorraadtekort, staking, onderaanneming,...)	2100	
Menselijke indringing - Vandalisme/terrorisme	2200	
Luchtverontreiniging	2450	
Schade en wanorde aan de (productie, opslag-, vervoer-) structuur	3000	Ouderdom, corrosi?
Technisch defect van het proces (betreft de behandeling, de productie, de distributie Voorbeeld: doseerpomp, motor,...)	3300	
Menselijke fout	3400	Tijdens instandhoudingsverrichtingen en/of interventies op pomp/behandelingsinstallatie?

Gezien om te worden gevoegd bij het ministerieel besluit van 4 april 2018 tot bepaling van verscheidene nadere regels betreffende het beheersplan voor de sanitaire veiligheid van het water.

Namen, 4 april 2018.

De Minister van Leefmilieu, Ecologische Overgang, Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken, Mobiliteit, Vervoer, Dierenwelzijn en Industriezones,

C. DI ANTONIO

BIJLAGE III

RISICOBEOORDELINGSMATRIX

Voor elke gevaarlijke gebeurtenis worden de risico's opgeschreven door de ernstindex en de index van waarschijnlijkheid van voorkomen (probabiliteit) op de volgende manier te verenigen om de risicoindex te krijgen :

		Ernstniveaus (1)				
		Onbeduidend	Minder belangrijk	Matig	Doorslaggevend	Rampzalig
Probabiliteitsniveaus (2)		1	2	4	8	16
Onwaarschijnlijk	1	1	2	4	8	16
	2	2	4	8	16	32
	3	3	6	12	24	48
	4	4	8	16	32	64
	5	5	10	20	40	80

(1) Definities van de ernstniveaus Onbeduidend (1): geen wijziging van de perceptie en geen enkele sanitaire impact

Minder belangrijk (2) : lichte wijziging van de perceptie en geen enkele sanitaire impact

Matig (4): belangrijke wijziging van de perceptie of geringe sanitaire impact

Doorslaggevend (8): belangrijke sanitaire impact door de blootstelling op lange termijn

Rampzalig (16): belangrijke sanitaire impact door de blootstelling op korte termijn

De perceptie betreft het visuele aspect, de geur of de smaak.

De sanitaire impact betreft de parameters die de menselijke gezondheid kunnen treffen.

Ernstniveau van de gebruikelijke parameters van de kwaliteit van het water Rampzalig (16)

* Microbiologie (pathogeen en indicator van fecale besmetting)

* Troebelheid (potentiële relatie met de microbiologie)

Doorslaggevend (8)

* Chemische parameters (tabel B)

* Koolwaterstoffen en gechloreerde oplosmiddelen

* Hormoonverstoorders

* Perchloraat

* Radioactiviteit alfa en bèta

* Nitrosaminen

Matig (4)

* Kleur

* Geur

* Smaak

* Geleidbaarheid

* Chloor : in overweging te nemen met zijn gevolgen op de THM en de microbiologie

* Indicatieve parameters (tabel C)

* Farmaceutische samenstellingen

* Tritium

* pH (gevolgen van een onaangepaste pH)

* Temperatuur (gevolgen van een onaangepaste temperatuur)

Minder belangrijk (2)

* Hardheid van het water, calcium en magnesium

(2) Definities van de probabiliteitsniveaus van de gevaarlijke gebeurtenis Onwaarschijnlijk (1)

* gebeurtenis die zich nooit heeft voorgedaan in het verleden en die niet de nodige voorwaarden vervult om zich in de toekomst voor te doen of die zich aan een frequentie van voorkomen van maximum één keer om de tien jaar zal voordoen

Weinig waarschijnlijk (2)

* gebeurtenis die zich nooit heeft voorgedaan in het verleden maar die de nodige voorwaarden vervult om zich voor te doen zonder dat er sprake is van een effectieve realisatie of die zich uitzonderlijk zal voordoen, of die zich aan een frequentie van voorkomen van maximum één keer per jaar zal voordoen

Waarschijnlijk (3)

* gebeurtenis die zich in het verleden al heeft voorgedaan en/of kansen heeft om zich in de toekomst voor te doen, of die zich op punctuele wijze zal voordoen, of die zich aan een frequentie van voorkomen van maximum één keer per maand zal voordoen

Heel waarschijnlijk (4)

* gebeurtenis die zich in het verleden al heeft voorgedaan en/of kansen heeft om zich in de toekomst voor te doen, of die zich op regelmatige wijze zal voordoen, of die zich aan een frequentie van voorkomen van maximum één keer per week zal voordoen

Bijna zeker (5)

* gebeurtenis die zich in het verleden al heeft voorgedaan en/of kansen heeft om zich in de toekomst voor te doen, of die zich op recurrente wijze zal voordoen, of die zich aan een frequentie van voorkomen van één keer per dag of meer zal voordoen

(3) Te nemen acties in functie van de risiconiveaus Aanvaardbaar risico (risiconiveau tussen 1 en 4 inbegrepen) :

* Geen verplichting om een actie te ondernemen

Ongewenst risico (risiconiveau tussen 5 en 24 inbegrepen) :

* Uit te voeren actieplan om het risico te beheersen.

Onaanvaardbaar risico (risiconiveau tussen 25 en 80 inbegrepen) :

* Dringend te ondernemen actie.

Gezien om te worden gevoegd bij het ministerieel besluit van 4 april 2018 tot bepaling van verscheidene nadere regels betreffende het beheersplan voor de sanitaire veiligheid van het water.

Namen, 4 april 2018.

De Minister van Leefmilieu, Ecologische Overgang, Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken, Mobiliteit,
Vervoer, Dierenwelzijn en Industriezones,

C. DI ANTONIO

BIJLAGE IV

Doel van het beheersplan voor de sanitaire veiligheid van het water:

Waterleverancier :

Distributiegebied ZWXXXX : NAAM

Betrokken gemeenten (en afdelingen):

Betrokken soorten parameters, met afwijkende frequentie (van X controles/jaar tot Y controles/jaar):

Soort 1 :, frequentie:

Soort 2 :, frequentie:

...

Informatie aan de abonnees

De hierboven omschreven waterdistributiezone werd onderzocht in functie van de beschadigingsrisico's van de kwaliteit van het water.

Uit dit diepgaand onderzoek van de risico's en uit het toezicht toegepast sinds (datum) op het niveau van het verdeelde water, blijkt dat het voorkomen van een probleem van kwaliteit van het water verdeeld in uw gebied betreffende de soorten parameters... perfect beheerst is.

Deze veiligheid wordt gerechtvaardigd door de volgende overwegingen (nader te bepalen):

- voedingsbekken:

- voorkomingsgebieden:

- installaties van waterwinning:

- installaties van waterbehandeling:

- installaties van wateropslag:

- distributienet:

Bovendien beschikt het systeem i.v.m. watervoorziening waaronder u ressorteert over de aangepaste maatregelen voor de controle.

Bijgevolg:

De frequentie van toezicht van deze soorten parameters in het distributienet is dan ook verminderd aangezien de gevaarlijke gebeurtenissen in verband met de risico's beheerst en gecontroleerd zijn stroomopwaarts van de waterdistributie.

Of

Het toezicht van deze soorten parameters is dan ook opgeschort voor een periode van X [maximum 6] jaren aangezien de verbonden risico's onbestaande zijn.

Gezien om te worden gevoegd bij het ministerieel besluit van 4 april 2018 tot bepaling van verscheidene nadere regels betreffende het beheersplan voor de sanitaire veiligheid van het water.

Namen, 4 april 2018.

De Minister van Leefmilieu, Ecologische Overgang, Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken, Mobiliteit,
Vervoer, Dierenwelzijn en Industriezones,

C. DI ANTONIO